

TALLERS CLUB DE L'EMPRENEDOR

La fiscalitat de la nostra empresa

Lectura: Formes jurídiques

Sant Joan Despí, 14 de desembre 2006

Empresari/a individual

Descripció

Definició i requisits

Per empresari/a individual s'entén aquella persona física que, pel seu compte i risc, porta a terme l'ordenació dels mitjans de producció i distribució de béns o serveis. És a dir, aquella persona física que exerceix en nom propi, per ella mateixa o a través d'un representant, una activitat constitutiva d'empresa.

Poden ser empresaris individuals:

- les persones majors d'edat;
- els menors emancipats que tinguin lliure disposició dels seus béns;
- els majors d'edat incapacitats, a través dels seus representants legals.

No poden ser empresaris individuals:

- magistrats, jutges i fiscals en actiu, militars i clergues;
- treballadors amb responsabilitat en la recaptació, gestió i administració dels fons de l'Estat;
- agents de Canvi i Corredors de Comerç.

L'empresari individual pot ser:

- a) Empresari mercantil: explota en nom propi una activitat comercial o industrial.
- b) Empresari civil: aquell que:
 - no disposa d'una veritable organització mercantil (artesans);
 - realitza una activitat de naturalesa no mercantil (empresaris agrícoles i professionals).

L'empresari individual pot nomenar apoderats generals (Gerent) o singulars.

Responsabilitat

L'empresari individual respon dels deutes de la seva empresa amb la totalitat dels seus béns personals, ja que no existeix separació entre el patrimoni de l'empresa i el patrimoni individual.

En el cas de persones casades, si el cònjuge no exerceix el mateix comerç, els seus béns privatis i els de la societat conjugal no obtinguts del comerç en qüestió només restaran afectes si existeix Escripura Pública de consentiment.

Fiscalitat

Existeixen tres règims fiscals:

- El *Règim d'Estimació Directa* és la fórmula general de determinació de la base imposable de l'IRPF a partir de declaracions, documents presentats i dades consignades en llibres i registres, comprovats administrativament.
- En el *Règim d'estimació directa simplificada*, la diferència amb l'Estimació Directa Normal és que per a les amortitzacions s'aplicarà la taula simplificada que també s'aplica al règim de Mòduls i que les provisions no són deduïbles, sinó que s'aplica una reducció del 5% sobre el rendiment net en concepte de despeses de difícil justificació.
- La finalitat del *Règim d'Estimació Objectiva per Mòduls* és la determinació dels rendiments nets de les petites i mitjanes empreses, així com dels professionals, societats civils, herències jacents i comunitats de béns (sempre que tots els participants siguin persones físiques). L'estimació es fa en base a una sèrie d'indicadors predominantment objectius, representatius de les característiques

econòmiques estructurals bàsiques de cada sector.

Seguretat social

- Ingrés mensual de la quota del règim d'Autònoms de la Seguretat Social.
- Pagament mensual de les cotitzacions a la Seguretat Social.

Avantatges i inconvenients

Avantatges

- Tràmits molt més simples que per a qualsevol altra forma jurídica.
- No hi ha formalitats de constitució prèvies, de forma que els tràmits s'inicien al començament de l'activitat.
- No existeixen límits ni inferiors ni superiors en quant al capital.
- És un tipus d'empresa fiscalment rendible en el cas de situar-se en la franja de tributació de l'IRPF inferior al 30% (tipus aplicable a les societats en el cas de l'Impost sobre Societats).
- L'empresari individual té tot el control sobre l'empresa, tant a nivell de gestió com de destinació dels beneficis.
- Existeixen ajuts públics per a la creació d'aquest tipus d'empreses.

Inconvenients

- Responsabilitat patrimonial il·limitada: el patrimoni individual de l'empresari "es fon" amb el de l'empresa.

- Cal fer front en solitari a la posta en marxa de l'empresa (aportació inicial i compliment dels tràmits).
- El volum de l'empresa és limitat per la capacitat de gestió de l'empresari.

Tràmits

- Declaració censal.
- Alta a l'Impost d'Activitats Econòmiques (IAE).
- Inscripció a la Seguretat Social, règim Especial d'Autònoms.
- Obtenció del codi de comptes de cotització.
- Afiliació dels treballadors que exerceixin primera ocupació.
- Alta dels treballadors al règim General de la Seguretat Social.
- Registre dels contractes laborals.
- Llicència municipal d'obertura.
- Llicència d'obres.
- Alta dels treballadors en contingència d'accidents i malaltia professional.
- Comunicació d'obertura del centre de treball.

Obligacions

- Ingrés mensual de la quota del règim d'Autònoms de la Seguretat Social.
- Calendari laboral i horari laboral.
- Llibre de visites de la inspecció de treball.
- Ordenança general de seguretat i higiene en el treball.

Societat civil particular

Descripció

Definició i requisits

La societat civil és el contracte de societat pel qual dues o més persones s'obliguen a posar en comú diners, béns o indústria, amb l'ànim de repartir-se entre elles els guanys.

Les societats civils es regeixen pel Codi Civil, i no pas pel Codi de Comerç, a menys que tinguin caràcter mercantil.

Existeixen, per tant, dos tipus de societats civils amb activitat empresarial:

1. La societat civil amb pactes que es mantenen secrets entre els socis, i cadascun d'aquests actua en nom propi front tercers. Aquestes societats civils no tenen personalitat jurídica i es constitueixen mitjançant contracte verbal, contracte privat escrit o escriptura pública davant notari.
2. La societat civil amb pactes públics, que gaudeixen de personalitat jurídica i es constitueixen mitjançant escriptura pública i s'inscriuen en el Registre Mercantil. És obligatori adoptar aquesta forma quan es fan aportacions a la societat en forma de béns immobles o drets reals.

El nombre de socis ha de ser dos o més. No hi ha límit per a l'aportació de diners, béns o indústria per part dels socis.

Els socis que treballin per a la societat hauran de cotitzar en el règim d'Autònoms de la Seguretat Social.

Responsabilitat

Tots els socis podran obligar a la societat amb els seus actes, excepte en el cas d'anomenar un apoderat general, i respondran front tercers de forma solidària i il·limitada.

Seguretat social

- Inscripció en la Seguretat Social, règim d'Autònoms.
- Ingress mensual de la quota del règim d'Autònoms de la Seguretat Social.
- Obtenció del codi de comptes de cotització.
- Afiliació dels treballadors que exerceixin primera ocupació.
- Alta dels treballadors en contingència d'accidents i malaltia professional.
- Alta dels treballadors en el règim General de la Seguretat Social.
- Pagament mensual de les cotitzacions a la Seguretat Social.

Valoració

Avantatges

- Simplicitat en la constitució de la societat, amb tràmits ràpids i barats.
- Possibilitat de mantenir els pactes en secret entre els socis i de dotar o no la societat de personalitat jurídica. En el primer cas la societat es regirà per les disposicions relatives a les comunitats de béns.
- No es requereix cap mínim de capital per a la seva constitució, ni existeix un màxim a les aportacions dels socis.
- És un tipus d'empresa fiscalment rendible en el cas de situar-se els socis en la franja de tributació de l'IRPF inferior al 30%, ja que no és subjecta al pagament de l'Impost sobre Societats.

Inconvenients

- Forma jurídica que pot presentar alguna dificultat per al desenvolupament d'activitats empresarials, donades les seves indefinicions dins la legislació mercantil.
- La responsabilitat dels socis front els deutes de la societat és il·limitada i solidària. Cada soci ha de respondre de les seves actuacions i de la dels demés amb tot el seu patrimoni individual.

Tràmits

- Elaboració del contracte privat.
- Escriptura Pública davant Notari.
- Declaració censal i sol·licitud del Codi d'Identificació Fiscal.
- Pagament Impost sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats.

- Alta en l'Impost d'Activitats Econòmiques (IAE).
- Comunicació d'obertura del centre de treball.
- Inscripció en el Registre Mercantil.
- Llicència municipal d'obertura.
- Llicència d'obres.
- Registre dels contractes laborals.
- Document de qualificació empresarial.
- Llicència d'activitats.

Obligacions

- Llibre de visites de la inspecció de treball.
- Calendari laboral i horari laboral.
- Ordenança general de seguretat i higiene en el treball.

Societat cooperativa de treball associat

Descripció

Definició i requisits

Són cooperatives de treball associat les que associen, com a mínim, tres persones físiques que, mitjançant llur treball, es proposen produir béns o prestar serveis per a terceres persones.

S'entén per activitat cooperativitzada en les cooperatives de treball associat el treball que hi presten els socis treballadors i els treballadors contractats.

Formen part de les Cooperatives de Treball Associat:

A. Socis cooperativistes: són com a mínim tres persones físiques majors de 16 anys (socis treballadors). Han d'aportar la quantitat mínima obligatòria fixada en els Estatuts.

Aquests socis estan obligats a participar en l'activitat empresarial que desenvolupa la cooperativa, així com en les activitats de formació i en les reunions dels òrgans socials.

B. Assalariats: són treballadors contractats per la Cooperativa. El nombre de treballadors assalariats amb contracte per temps indefinit no podrà ser superior al 10% del total dels socis.

C. Adherits: poden ser tant les persones físiques com les jurídiques, públiques o privades, sempre que es prevegi la seva existència en els Estatuts de la cooperativa. Els adherits aporten capital i les seves aportacions acreditaran un interès pactat.

Òrgans de direcció i administració

L'Assemblea General és constituïda pels socis i, si s'escau, els adherits, i és l'òrgan d'expressió de la voluntat social. Els seus acords són obligatoris per a tots els membres

de la societat i s'adopten normalment per majoria simple de vots presents i representats.

El Consell Rector és l'òrgan de representació i govern de la societat. Gestiona l'empresa i exerceix, quan s'escau, el control permanent i directe de la gestió de l'empresa per la direcció.

Els Interventors de Comptes seran com a màxim tres, elegits per l'Assemblea General entre els socis, i tindran dret a comprovar en qualsevol moment a documentació de la cooperativa i a emetre'n informe, inclòs per separat si ho consideren oportú.

Seguretat social

- Elecció del règim de cotització a la Seguretat Social i inscripció en el mateix.
- Obtenció del codi de comptes de cotització.
- Pagament mensual de les cotitzacions a la Seguretat Social.
- Afiliació dels treballadors que exerceixin primera ocupació.
- Alta dels treballadors en contingència d'accidents i malaltia professional.
- Alta dels treballadors en el Règim General de la Seguretat Social.
- Registre dels contractes laborals.

Valoració

Avantatges

- Fòrmula més participativa i democràtica de societat mercantil.
- Existeixen diversos ajuts i bonificacions específiques de les institucions públiques per a les cooperatives.

- Es pot obtenir la qualificació de cooperativa fiscalment protegida, la qual cosa implica: tipus del 20% en l'Impost sobre Societats, que pot arribar a ser del 10%; exempció total de l'ITP; bonificació del 95% en la quota de l'IAE.
- Hi ha la possibilitat de triar entre limitació o no limitació de la responsabilitat patrimonial dels socis, així com el règim de Seguretat Social al qual s'han de donar d'alta tots ells.
- No hi ha limitacions referents al capital necessari per a constituir-les.
- Possibilitat d'iniciar el projecte cooperatiu amb només 3 socis (front els 5 exigits a la resta d'Espanya), com a forma d'afavorir la consolidació de projectes empresarials.

Inconvenients

- L'estructura democràtica i participativa en la gestió exigeix un alt grau de compenetració i confiança entre els socis, per tal d'adoptar acords àgilment.
- El sou dels socis treballadors no és fix, sinó que variarà en funció de la marxa de la cooperativa.
- Restriccions a la transmissió de la condició de soci. Fixació per la Llei d'unes causes justificades i no justificades de baixa que donen lloc a drets diferents en quant al reembossament de les aportacions realitzades.
- Complexitat en els tràmits de constitució i en la gestió de la societat.
- Obligació de dotar en cada exercici el Fons de Reserva Obligatori (30% de l'excedent de la societat, un cop coberts impostos i pèrdues d'altres exercicis) i el Fons d'Educació i Promoció Cooperativa (10%), que no es poden distribuir en cas de dissolució de la cooperativa, sinó que caldria donar-los un

destí social, lliurant-los a la Federació de Cooperatives corresponent.

Tràmits

- Certificació negativa del nom.
- Elaboració dels Estatuts de la societat.
- Escriptura Pública davant Notari.
- Declaració censal i sol·licitud del Codi d'Identificació Fiscal.
- Declaració de l'activitat econòmica.
- Pagament Impost s/Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats.
- Qualificació i inscripció de la societat.
- Inscripció a l'Índex d'Entitats Jurídiques de l'Agència Estatal d'Adm. Tributària.
- Alta en l'Impost d'Activitats Econòmiques (IAE).
- Registre dels llibres de documentació social i comptable.
- Comunicació d'obertura del centre de treball.
- Llicència municipal d'obertura.
- Llicència d'obres.
- Document de qualificació empresarial.

Obligacions

- Registre dels Comptes Anuals i l'Informe de Gestió.
- Llibre de visites de la inspecció de treball.
- Calendari laboral i horari laboral.
- Ordenança general de seguretat i higiene en el treball.

Societat de responsabilitat limitada ordinària i unipersonal

Descripció

Definició i requisits

És una forma de societat mercantil en la qual el capital social està dividit en participacions socials - que no poden representar-se en títols ni anotacions en compte, ni anomenar-se accions- i constituït per aportacions dels socis. Aquestes aportacions consistiran en diners, béns o drets, però mai en treball.

El capital aportat ha de ser com a mínim de 3.005,06 euros i estar íntegrament subscrit i desembossat en el moment de la fundació. No es podrà acordar ni garantir l'emissió d'obligacions o altres valors negociables agrupats en emissions.

La societat portarà un Llibre de registre dels socis, en el qual es farà constar la titularitat i les successives transmissions, voluntàries o forçoses, de les participacions socials.

La transmissió de participacions socials serà lliure - amb l'aprovació de la Junta General i excepte disposició contrària en els Estatuts- entre els socis i d'aquests al seu cònjuge, ascendents o descendents o en favor de societats del mateix grup que la transmetent. En la resta de casos existiran restriccions a la transmissió de les participacions.

Els administradors de la societat no tenen perquè ser accionistes, encara que l'òrgan decisorí suprem és la Junta General d'Accionistes, que es reuneix com a mínim un cop l'any. L'administrador, administradors o, en el seu cas, el Consell d'Administració serà designat per la Junta i ostentarà les funcions de gestió i representació de la societat.

Els administradors no podran dedicar-se, ni per compte propi ni per compte aliè, al mateix

gènere de comerç que constitueixi l'objecte de la societat, a menys que la Junta General ho autoritzi expressament.

La denominació de la societat serà lliure - sempre que no coincideixi amb la d'una altra ja existent- i anirà acompanyada de les sigles S.R.L. o bé S.L..

Societat de responsabilitat limitada unipersonal

Poden existir tant per causa originària, és a dir, des de la seva constitució, com per causa sobrevinguda, és a dir, quan totes les participacions passen a ser propietat d'un únic soci.

La condició d'unipersonalitat s'ha de fer constar en escriptura pública i fer-ne la inscripció al Registre Mercantil, expressant obligatòriament la identitat del soci únic. També s'ha de reflexar expressament la unipersonalitat en tota la documentació, correspondència, factures i anuncis oficials.

Cal que el soci únic efectui aquesta inscripció en el Registre Mercantil abans de sis mesos des de l'adquisició de la unipersonalitat, ja que, en cas contrari, respondrà personalment i de forma il·limitada i solidària de tots els deutes socials.

El soci únic exerceix totes les competències de la Junta General, consignant en acta les decisions que prengui. Pot, no obstant, nomenar administrador o administradors perquè executin les seves decisions i portin la gestió efectiva de la societat.

Els contractes entre el soci i la societat hauran de formalitzar-se per escrit, transcrivint-los a un llibre de registre legalitzat específicament per a aquest fi.

Responsabilitat

Cada soci té responsabilitat limitada a la seva aportació al capital social front els deutes de la societat respecte tercers.

Seguretat social

- Elecció del règim de cotització a la Seguretat Social i inscripció en el mateix.
- Obtenció del codi de comptes de cotització.
- Afiliació dels treballadors que exerceixin primera ocupació.
- Alta dels treballadors en contingència d'accidents i malaltia professional.
- Alta dels treballadors en el règim General de la Seguretat Social.
- Pagament mensual de les cotitzacions a la Seguretat Social.

Valoració

Avantatges

- Forma jurídica idònia per a societats petites, amb pocs socis - podent ser inclòs unipersonals - i capital reduït.
- El registre dels socis permet el control i coneixement sobre la identitat dels posseïdors de les participacions de la societat.
- No és necessari, a l'hora de fer aportacions no dineràries, un informe extern d'un expert, amb la disminució de despeses que això comporta.
- Òrgans de funcionament més simplificats que en el cas de les Societats Anònimes, existint una major participació dels socis en la gestió social.
- La responsabilitat front els deutes socials es limita a l'aportació realitzada. Això és especialment important en el cas de la SL

Unipersonal, ja que ofereix una alternativa a la forma jurídica d'empresari individual, en la qual no hi ha aquesta limitació.

Inconvenients

- La possibilitat de limitar la responsabilitat amb un capital petit fa que s'exigeixin normalment avals personals per a la concessió de crèdits a la societat, la qual cosa desfà aquesta limitació del risc.
- Existència de restriccions a la lliure transmissió de les participacions socials.
- Les participacions socials no poden cotitzar en Borsa.
- No hi ha avantatges fiscals ni de contractació inherents a la forma jurídica. Tributen al tipus general del 35% en l'Impost sobre Societats i no poden acollir-se al Règim Simplificat ni al de Recàrrec d'Equivalència de l'IVA.
- Han de realitzar obligatòriament auditoria de comptes en els següents supòsits, entre d'altres:
 1. Que es dediquin a la intermediació financera.
 2. Que rebin subvencions, ajuts o realitzin obres, prestacions, serveis o subministrin béns a l'Estat i resta d'Organismes Públics, dins els límits que estableixi el Govern per Reial Decret.
 3. Que es passin en dos anys consecutius dos dels tres límits següents: Actiu d'1.382.327,84 d'euros; xifra anual de negoci de 2.884.858,10 d'euros; 50 treballadors de mitjana en l'exercici.
 4. Per petició del 5% del capital social dins els tres mesos posteriors al tancament de l'exercici a auditar.
 5. Per manament judicial, a petició de qui acrediti interès legítim.

Tràmits

- Certificació negativa del nom.
- Elaboració dels Estatuts de la societat.
- Escriptura Pública davant Notari.
- Declaració censal i sol·licitud del Codi d'Identificació Fiscal.
- Pagament Impost s/Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats.
- Alta en l'Impost d'Activitats Econòmiques (IAE).
- Registre dels llibres de documentació social i comptable.
- Comunicació d'obertura del centre de treball.
- Inscripció en el Registre Mercantil.
- Llicència municipal d'obertura.
- Llicència d'obres.
- Registre dels contractes laborals.
- Document de qualificació empresarial.

Obligacions

- Registre dels Comptes Anuals i l'Informe de Gestió.
- Llibre de visites de la inspecció de treball.
- Calendari laboral i horari laboral.
- Ordenança general de seguretat i higiene en el treball.

Societats laborals (responsabilitat limitada i anònima)

Descripció

Definició i requisits

Són societats de naturalesa mercantil, sigui quin sigui el seu objecte social, amb un capital social integrat per les aportacions dels socis i dividit en accions o participacions que han de pertànyer majoritàriament al personal contractat per temps indefinit i a jornada completa, i que atorga als seus respectius titulars la condició de soci. Cal un mínim de quatre socis per a la constitució de la societat anònima laboral i tres per a una societat de responsabilitat limitada laboral.

Formen part d'una Societat Laboral:

- Socis treballadors: són treballadors que presten en la Societat Laboral els seus serveis retribuïts de forma directa i personal, amb una relació laboral per temps indefinit i a jornada completa i alhora són propietaris d'accions de la societat, que en conjunt suposaran almenys el 51% del capital social.
- Socis no treballadors: propietaris d'accions sense relació laboral amb la mateixa. Podran ser-ho tant les persones físiques com les jurídiques, públiques o privades.
- Treballadors assalariats: la Societat Laboral pot tenir treballadors assalariats, contractats per temps indefinit, que no tinguin subscrietes i desembossades accions de la Societat. El nombre d'hores/any contractades no podrà ser superior al 15% de les exercides pel total de socis treballadors, excepte en les de menys de 25 socis treballadors, en les que el percentatge màxim serà del 25%. No s'inclouen en aquest percentatge els treballadors amb contracte de durada temporal.

El capital social es divideix en accions nominatives o participacions socials. En el cas que existeixin socis no treballadors hi haurà dues classes d'accions o participacions: les reservades als treballadors (classe laboral), que hauran de tenir aquesta indicació en el títol de l'acció, i la resta (classe general). La transmissió de les primeres és subjecte a restriccions, reflexades en els estatuts de la societat.

Cap soci podrà posseir accions que representin més d'un terç del capital social. No obstant, podran participar en el capital de les Societats Laborals fins a un 49% les Entitats Públiques, així com les persones jurídiques en el capital social de les quals hi participin majoritàriament o pertanyin a l'Estat, les Comunitats Autònomes i les Entitats Locals.

La resta de normes en quant a capital s'ajusten al disposat en les lleis respectives de S.L. i S.A.

Les Societats Laborals, a més de les reserves legals o estatutàries, vindran obligades a constituir un Fons Especial de Reserva de caràcter no repartible excepte en el cas de liquidació, dotat amb el 10% dels beneficis líquids de cada exercici.

El funcionament de les Societats Laborals en tot el que aquí no es recull s'ajustarà al disposat en les lleis de les S.L. o les S.A., segons el cas.

Responsabilitat

Cada soci té responsabilitat limitada a la seva aportació al capital social front deutes de la societat amb tercers.

Seguretat social

- Pagament mensual de les cotitzacions a la Seguretat Social.

- Elecció del règim de cotització a la Seguretat Social i inscripció en el mateix.
- Obtenció del codi de comptes de cotització.
- Afiliació dels treballadors que exerceixin primera ocupació.
- Alta dels treballadors en contingència d'accidents i malaltia professional.
- Alta dels treballadors en el Règim General de la Seguretat Social.

Valoració

Les Societats Laborals han sorgit normalment de l'assumpció per part dels treballadors de les empreses en crisi per tal de poder mantenir els seus llocs de treball. Els problemes amb que se solen trobar són l'antiguitat de l'empresa, la manca de capitalització i excés de mà d'obra i la producció de béns dins dels sectors fabrils tradicionals, més afectats per les crisis.

Avantatges

- Hi ha avantatges per a la reconversió de societats en S.L., sempre que es compleixin una sèrie de requisits. Poden accedir als mateixos ajuts que les cooperatives.
- Bonificació del 99% en l'Impost sobre Transmissions Patrimonials.
- Existeix un conveni del Ministeri de Treball amb les entitats financeres que permet als treballadors adquirir les accions de l'antiga societat per a la seva transformació en S.L..
- El cost de lloc de treball és reduït (entre 30.050,61 i 36.060,73 euros i sempre fix), existint també ajuts a la contractació en determinades condicions.
- Existeix força estabilitat social en l'empresa i molta motivació del treballador accionista.
- Possibilitat que obre la nova llei per a la constitució de Societats Limitades Laborals.

- La responsabilitat limitada dels accionistes a l'import de la seva aportació.

Inconvenients

- Tributen al tipus general del 35% en l'Impost sobre Societats i no poden acollir-se al Règim Simplificat ni al de Recàrrec d'Equivalència de l'IVA.
- Restriccions a la contractació de treballadors fixos.
- Els tràmits de constitució són llargs i força complicats (qualificació, inscripció en dos registres, etc.).

Tràmits

- Certificació negativa del nom.
- Elaboració dels Estatuts de la societat.
- Escriptura Pública davant Notari.
- Declaració censal i sol·licitud del Codi d'Identificació Fiscal.
- Pagament Impost s/Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats.
- Qualificació i inscripció de la societat.
- Alta en l'Impost d'Activitats Econòmiques (IAE).
- Registre dels llibres de documentació social i comptable.
- Comunicació d'obertura del centre de treball.
- Inscripció en el Registre Mercantil.
- Llicència municipal d'obertura.
- Llicència d'obres.
- Registre dels contractes laborals.

- Document de qualificació empresarial.
- Llicència d'activitats.

Obligacions

- Registre dels Comptes Anuals i l'Informe de Gestió.

- Llibre de visites de la inspecció de treball.
- Calendari laboral i horari laboral.
- Ordenança general de seguretat i higiene en el treball.

Societat anònima ordinària i unipersonal

Descripció

Definició i requisits

És una societat de caràcter mercantil en la qual el capital social està dividit en accions i constituït per les aportacions dels socis, que mai podran consistir en treball, però sí en diners, béns o drets.

Cal un mínim de tres socis per a la constitució de la societat, encara que aquesta xifra es pot reduir posteriorment. No obstant això, des de l'aprovació de la Llei de les Societats de Responsabilitat Limitada, que introduïa la unipersonalitat, poden existir també SA Unipersonals, que es regeixen per l'indicat en aquella norma.

El capital mínim aportat ha de ser com a mínim de 60.101,21 euros i ser íntegrament subscrit i desembossat almenys en un 25%. Aquest fet ha portat a que en els darrers anys - des de l'aprovació de la normativa que fixava aquest precepte- només un 5% de les societats fundades hagin adquirit aquesta forma.

Els socis fundadors podran reservar-se certs privilegis sempre que no excedeixin el 10% dels beneficis nets segons balanç i per un període màxim de 15 anys. Aquests drets podran incorporar-se a títols nominatius, anomenats bons del fundador, que no podran qualificar-se com a accions.

La condició de soci es pot transmetre fàcilment - amb la simple adquisició d'accions- a partir del moment de la inscripció en el Registre Mercantil. Les accions poden ser nominatives o bé al portador, garantint l'anonimat de l'accionista si aquest ho desitja. No obstant, les accions seran nominatives mentre no es trobin completament desembossades.

Els administradors de la societat no tenen perquè ser accionistes, encara que l'òrgan

decisori suprem és la Junta General d'Accionistes, que es reuneix com a mínim un cop l'any. L'administrador, administradors o, en el seu cas, el Consell d'Administració serà designat per la Junta i ostentarà les funcions de gestió i representació de la societat.

Es poden emetre accions sense dret a vot per un import nominal no superior a la meitat del capital social desembossat. Els propietaris d'aquestes accions tindran dret a percebre el dividend anual mínim que estableixin els Estatuts, que no podrà ser inferior al 5% del capital desembossat per cada acció sense vot. A més, tenen preferència en el moment de la liquidació de la societat davant dels socis amb dret a vot.

La denominació de la societat serà lliure - sempre que no coincideixi amb el d'una altra ja existent- i haurà d'anar acompanyada de les sigles S.A..

Responsabilitat

Cada soci té responsabilitat limitada a la seva aportació al capital social front deutes de la societat amb tercers.

Seguretat social

- Elecció del règim de cotització a la Seguretat Social i inscripció en el mateix.
- Obtenció del codi de comptes de cotització.
- Afiliació dels treballadors que exerceixen primera ocupació.
- Alta dels treballadors en contingència d'accidents i malaltia professional.
- Alta dels treballadors en el règim General de la Seguretat Social.
- Pagament mensual de les cotitzacions a la Seguretat Social.

Valoració

Avantatges

- La forma de constitució i transmissió del seu capital social permet una gran acumulació de capital.
- Fàcil transmissió de les accions en les S.A. d'elevat capital. Possibilitat de participació de petits accionistes i de cotització en Borsa.
- La responsabilitat front els deutes socials es limita a l'aportació realitzada.

Inconvenients

- Requisit de capital mínim (60.101,21 euros) totalment subscrit i desembossat en un 25%.
- Elevats costos de constitució: despeses notariales i aplicació del tipus de l'1% en l'Impost sobre Transmissions Patrimonials.
- No hi ha avantatges fiscals ni de contractació inherents a la forma jurídica. Tributen al tipus general del 30% en l'Impost sobre Societats i no poden acollir-se al Règim Simplificat ni al de Recàrrec d'Equivalència de l'IVA.
- Escàs control per part de la societat de la transmissió de gran part del seu capital social, per trobar-se en accions al portador.
- Major complexitat en el funcionament dels òrgans de gestió social (Junta General d'Accionistes, Consell d'Administració...) amb eventuais conflictes d'interessos i competències.
- Absentisme en les Juntes Generals, sobre tot dels petits accionistes, que ha portat a permetre la creació d'accions sense dret a vot per a pal·liar-ho. L'import nominal d'aquestes accions no podrà excedir la meitat del capital desembossat.

- Han de realitzar obligatòriament auditoria de comptes en els següents supòsits, entre d'altres:

1. Que les seves accions cotitzin en Borsa.
2. Que emetin obligacions en oferta pública.
3. Que es dediquin a la intermediació financera.
4. Que rebin subvencions, ajuts o realitzin obres, prestacions, serveis o subministrin béns a l'Estat i resta d'Organismes Públics, dins els límits que estableixi el Govern per Reial Decret.
5. Que no passin en dos anys consecutius dos dels tres límits següents: Actiu de 1.382.327,84 euros; xifra anual de negoci de 2.884.858,10 euros; 50 treballadors de mitjana en l'exercici.
6. Per petició del 5% del capital social dins els tres mesos posteriors al tancament de l'exercici a auditar.
7. Per manament judicial, a petició de qui acrediti interès legítim.

Tràmits

- Certificació negativa del nom.
- Elaboració dels Estatuts de la societat.
- Escriptura Pública davant Notari.
- Declaració censal i sol·licitud del Codi d'Identificació Fiscal.
- Pagament Impost s/Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats.
- Registre dels llibres de documentació social i comptable.
- Comunicació d'obertura del centre de treball.
- Inscripció en el Registre Mercantil.

- Llicència municipal d'obertura.
- Llicència d'obres.
- Registre dels contractes laborals.
- Document de qualificació empresarial.
- Declaració anual d'operacions amb tercers.
- Llibre de visites de la inspecció de treball.
- Calendari laboral i horari laboral.
- Ordenança general de seguretat i higiene en el treball.

Obligacions

- Registre dels Comptes Anuals i l'Informe de Gestió.

Societat limitada nova empresa

Descripció

Definició i requisits

La Nova Empresa és una especialitat de la Societat de Responsabilitat Limitada creada en un marc jurídic simplificat, específicament adaptat a les necessitats i formes d'operar de les petites empreses, facilitant la constitució d'una forma ràpida i senzilla.

Els tràmits que s'han facilitat per tal de crear i constituir l'empresa són les següents:

- Utilització de medis telemàtics i d'un Document Únic Electrònic (DUE), que reuneix totes les dades requerides per totes les part intervinents.
- Possibilitat d'optar per un procediment presencial, però amb els mateixos temps de resposta de notaris i registradors.
- Obligació pel Registrador de realitzar la inscripció en les 24 hores següents a la recepció de l'escriptura de constitució i pel Notari, de remetre la primera còpia de l'escriptura en un termini no superior a 24 hores.
- Coordinació amb les Administracions Públiques.

La denominació de la societat haurà d'estar formada per els dos cognoms i el nom d'un dels socis fundadors seguit d'un codi alfanumèric que permetrà la identificació de la societat de manera única i inequívoca i també haurà de figurar necessàriament la indicació "Societat Limitada Nova Empresa" o "S.L.N.E."

L'objecte social és genèric per permetre una major flexibilitat en el desenvolupament de les diferents activitats empresarials sense haver de modificar els estatuts (activitat agrícola, ramadera, forestal, pesquera, industrial, de construcció, comercial,

turística, de transports, de comunicacions, d'intermediació, de professionals o de serveis en general).

El número màxim de socis, en el moment de la constitució, és de cinc i, a més, hauran de ser persones físiques.

El capital social està dividit en participacions socials i els seus socis no responen personalment dels deutes socials. El capital social no podrà ser inferior a 3.012 euros ni superior a 120.202 euros i haurà de ser desemborsat mitjançant aportacions dineràries.

Responsabilitat

Cada soci té responsabilitat limitada a la seva aportació al capital social front els deutes de la societat respecte tercers.

Seguretat social

- Afiliació dels treballadors que exerceixin primera ocupació.
- Alta dels treballadors en contingència d'accidents i malaltia professional.
- Alta dels treballadors en el règim General de la Seguretat Social.
- Pagament mensual de les cotitzacions a la Seguretat Social.

Valoració

Avantatges

- Reducció dràstica dels terminis per a la creació de l'empresa mitjançant un Sistema de Tramitació Telemàtica basat en l'ús de les Tecnologies de la Informació i de les Comunicacions més avançades i en un únic document que conté totes les dades necessàries.

- Aplaçament de l'Impost sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats.
- Aplaçament, sense aportació de garantia alguna, de l'Impost sobre Societats en els dos primers impositius conclusos des de la seva constitució.
- Aplaçament o fraccionament de les quantitats derivades de retencions o ingressos a compte de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques que es devenguen en el primer any des de la seva constitució.
- No tenir obligació d'efectuar els pagaments fraccionats de l'Impost sobre Societats, a compte de les liquidacions corresponents als dos primers períodes impositius conclusos des de la seva constitució.

Inconvenients

- Existència de restriccions a la transmissió voluntària de les participacions socials.

Tràmits

- Document Únic Electrònic (DUE).
- Elaboració dels Estatuts de la societat.
- Escripura Pública davant Notari.

- Pagament Impost s/Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats.
- Registre dels llibres de documentació social i comptable.
- Comunicació d'obertura del centre de treball.
- Llicència municipal d'obertura.
- Llicència d'obres.
- Registre dels contractes laborals.
- Document de qualificació empresarial.

Obligacions

- Registre dels Comptes Anuals i l'Informe de Gestió.
- Declaració anual d'operacions amb tercers.
- Llibre de visites de la inspecció de treball.
- Calendari laboral i horari laboral.
- Ordenança general de seguretat i higiene en el treball.